Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleménye – Javaslat európai parlamenti és tanácsi rendeletre az (EU) 2019/1009 rendeletnek az uniós termésnövelő anyagok digitális címkézése tekintetében történő módosításáról

[COM(2023) 98 final – 2023/0049 (COD)]

(2023/C 293/16)

Előadó: **John COMER**

Felkérés:	Európai Parlament: 2023.3.13.
	Tanács: 2023.3.6.
Jogalap:	az Európai Unió működéséről szóló szerződés 114. és 304. cikke
Illetékes szekció:	„Mezőgazdaság, vidékfejlesztés és környezetvédelem” szekció
Elfogadás a szekcióülésen:	2023.6.1.
A szavazás eredménye:	38/0/2
(mellette/ellene/tartózkodott)	
Elfogadás plenáris ülésen:	2023.6.14.
Plenáris ülésszak száma:	579.
A szavazás eredménye	
(mellette/ellene/tartózkodott):	209/0/4

1. **Következtetések és ajánlások**

Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság (EGSZB) úgy véli, hogy:

1.1. A termésnövelő termékek önkéntes digitális címkézésére vonatkozó rendelkezés nagyon pozitív fejlemény, és minden erőfeszítést meg kell tenni annak érdekében, hogy a gazdasági szereplőket a digitális címkézésre való áttérésre ösztönözzék.

1.2. A digitális szakadék kockázatát gondosan nyomon kell követni. A digitalizáció miatt egyes kiszolgáltatott csoportok még inkább lemaradhatnak, azon rendelkezés ellenére, hogy kérésre alternatívát kell biztosítani számukra. Tanácsos lenne egyértelműbbé tenni, hogy ez az alternatíva hogyan működne hatékonyan, és meghatározni a biztosítására vonatkozó időkeretet.

1.3. A digitális címkézést alkalmazó gazdasági szereplőknek az Európai Bizottság által javasoltakon felül konkrét intézkedéseket kell hozniuk annak érdekében, hogy a végfelhasználók számára a digitális címke használatát javasolják, és ösztönözzék őket erre.

1.4. Egyes végfelhasználóknak aggályaik vannak azzal kapcsolatban, hogy a digitális címkék túlzott mértékű nyomon követéssel járnak. Megfelelő biztosítékot kell nyújtani számukra arra vonatkozóan, hogy nem kerül sor szükségtelen nyomon követésre.

1.5. Az EGSZB üdvözli ezt a javaslatot, mivel az a termésnövelő anyagok hatékony használatának javítására, a költségek csökkentésére és a mezőgazdasági ágazat digitalizálásának előmozdítására összpontosít, ami üdvözlendő.

1.6. A fizikai címkén és a digitális címkén is ki kell emelni, hogy a termésnövelő anyagok kijuttatása előtt javasolt talajmintavétel végzése. Ez az intézkedés előnyös lenne a környezet szempontjából, és pénzt takarítana meg.

1.7. A világosabb kommunikáció biztosítása érdekében a javaslatban meg kell határozni a fizikai címkék kialakítását és formátumát, beleértve a legkisebb betűméretet is.

1.8. Ajánlott, hogy az 1 000 kg-os vagy azt meghaladó tömegű csomagolásban szállított termésnövelő anyagok esetében csak akkor írjanak elő digitális címkét, ha a gazdasági szereplők a digitális címkézés használata mellett döntenek. Az 1 000 kg-nál kisebb tömegű csomagolásban értékesített termésnövelő anyagok esetében mindig fizikai címkét kell használni, még abban az esetben is, ha a gazdasági szereplők digitális címke használata mellett döntenek.

2. **Háttér**

2.1. Az (EU) 2019/1009 európai parlamenti és tanácsi rendelet ([1]) sokkal szélesebb körű címkézési követelményeket vezetett be, mint a 2003/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet ([2]). Ez az új rendelet új társadalmi igényeket és aggályokat tükrözött, valamint azt, hogy az új szabályok megnyitják az uniós piacot az innovatív és ismeretlen – és részletesebb végfelhasználói tájékoztatást igénylő – termékek előtt.

2.2. A túl sok információt tartalmazó címkék nehezen olvashatók. A túl részletes adatok elfedhetik azt az alapvető üzenetet, amelyre a végfelhasználónak szüksége van.

2.3. A gazdasági szereplők számára nehézséget okoz ezeknek a címkéknek a kezelése, és a címkék gyakori frissítésének szükségessége miatt növekednek a költségeik.

2.4. Az (EU) 2019/1009 rendelet javasolt módosításának általános célkitűzései ugyanazok, mint a jelenleg hatályos (EU) 2019/1009 rendeletnek: az emberi egészség és a környezet magas szintű védelmének, valamint a jól működő belső piacnak a biztosítása.

2.5. Az Európai Bizottság két konkrét problémát azonosított, amelyeket e javaslat kezelni kíván:

— a fizikai címkék olvashatóságának javítása, valamint

— a címkék kezelésének megkönnyítése a gazdasági szereplők számára.

2.6. Az (EU) 2019/1009 rendelet 6. cikkének (7) bekezdése szerint a III. mellékletben szereplő valamennyi címkézési követelményt fel kell tüntetni a fizikai címkén.

2.7. Ez a javaslat bevezeti az uniós termésnövelő anyagok címkéinek önkéntes digitalizálását. A gyártók, importőrök vagy forgalmazók eldönthetik, hogy bevezetik-e az uniós termésnövelő anyagok digitális címkézését.

2.8. A digitális címkézést választó gazdasági szereplők a III. melléklet szerinti valamennyi címkézési elemet egy digitális címkén tüntethetik fel, ha a termésnövelő anyagokat más, nem végfelhasználóknak minősülő gazdasági szereplőknek értékesítik. Az ömlesztve vagy 1 000 kg-nál nagyobb tömegű csomagolásban értékesített termésnövelő anyagok akkor is értékesíthetők bárkinek, köztük a végfelhasználóknak is, ha csak digitális címkével vannak ellátva.

2.9. A digitális címkét használó gazdasági szereplőknek a legfeljebb 1 000 kg tömegű csomagolásban kiszerelt termésnövelő anyagok végfelhasználóknak történő értékesítése során a digitális címke mellett fizikai címkét is rendelkezésre kell bocsátaniuk.

2.10. A fizikai címkének tartalmaznia kell az emberi egészség és a környezet védelmével kapcsolatos összes információt, a termék agronómiai hatékonyságára és tartalmára vonatkozó legfontosabb információkat, valamint a vásárlás után szükséges, például a biztonságos tárolásra és ártalmatlanításra vonatkozó információkat.

2.11. A javaslat általános szabályokat állapít meg a címkék digitalizálására vonatkozóan, anélkül, hogy különbséget tenne a hivatásos és a nem hivatásos végfelhasználók között. A gazdasági szereplőknek különösen azt kell biztosítaniuk, hogy a digitális címke a termék forgalomba hozatalát követően öt évig Unió-szerte ingyenesen és könnyen hozzáférhető legyen. A fizikai címkének olyan adathordozót (például QR-kódot vagy URL-t) kell tartalmaznia, amellyel a digitális címke könnyen hozzáférhető egy speciális vagy egyedi alkalmazás használata nélkül. A digitális címkén a III. mellékletben előírt információkat kell megjeleníteni a marketingre vagy más különleges ajánlatokra vonatkozó egyéb információktól elkülönítve. A digitális címkéhez nem kapcsolódhat szükségtelen nyomon követés.

2.12. A digitális címkéken szereplő információkat kérésre alternatív eszközökkel is elérhetővé kell tenni a digitális címkéket nem ismerő vagy használni nem hajlandó, kiszolgáltatott felhasználók igényeinek kielégítése érdekében.

([1]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/1009 rendelete (2019. június 5.) az uniós termésnövelő anyagok forgalmazására vonatkozó szabályok megállapításáról, az 1069/2009/EK és az 1107/2009/EK rendelet módosításáról, valamint a 2003/2003/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 170., 2019.6.25., 1. o.).

([2]) Az Európai Parlament és a Tanács 2003/2003/EK rendelete (2003. október 13.) a műtrágyákról (HL L 304., 2003.11.21., 1. o.).

2.13. Ha valamilyen okból a digitális címke átmenetileg elérhetetlenné válik, egy alternatív eszközt kell biztosítani anélkül, hogy azt igényelni kellene.

2.14. A javaslat felhatalmazza az Európai Bizottságot, hogy tovább módosítsa a III. mellékletet azáltal, hogy a társadalmi fejlődéstől függően eldönti, hogy a legfeljebb 1 000 kg-os kiszerelésben értékesített termésnövelő anyagok esetében milyen címkézési elemeket lehet digitális formában a végfelhasználók rendelkezésére bocsátani.

2.15. Az Európai Bizottság kijelenti, hogy a javaslat összhangban van az európai zöld megállapodással kapcsolatos tágabb uniós szakpolitikával, amelynek célja a zöld és a digitális átállás jelentette kettős kihívás kezelése.

2.16. A javaslat célja, hogy javítsa a termésnövelő anyagok hatékony használatát, csökkentse a címkézési költségeket és előmozdítsa a mezőgazdasági ágazat digitalizálását, ugyanakkor biztosítsa az összhangot a fenntartható és intelligens jövőt célzó tágabb uniós politikával.

3. **Általános megjegyzések**

3.1. Az EGSZB üdvözli a termésnövelő anyagok digitális címkézésének bevezetésére irányuló javaslatot. A javaslat a termékinformációk és a termékcímkék digitalizálásának kiterjesztésére irányuló általános tendencia részét képezi.

3.2. A javaslat lehetővé teszi, hogy az uniós szintű egészségügyi, biztonsági és környezetvédelmi előírásoknak megfelelő (CE-jelöléssel ellátott) termésnövelő anyagok kiszerelésein digitális címkén megjelenített információkat tüntessenek fel.

3.3. A túl sok információt tartalmazó címkék komoly problémát jelentenek. Az alapvető információkat gyakran nehéz megtalálni, így a végfelhasználók néha figyelmen kívül hagyják a túl sok adatot tartalmazó címkéket. A III. melléklet a jelenlegi formájában egyértelműen ahhoz vezet, hogy túl sok információt kell feltüntetni a fizikai címkén. A digitális címkék alkalmazásának lehetősége jelentős előrelépést jelent. A digitális címkézés bevezetésével lehetővé válik, hogy a fizikai címke csak a valóban lényeges információkat, valamint a digitális címkére mutató linket tartalmazza.

3.4. A javaslat felhatalmazza az Európai Bizottságot arra, hogy tovább módosítsa a III. mellékletet azáltal, hogy eldönti, hogy mely címkézési elemeket lehet digitálisan feltüntetni. A felhatalmazás lehetővé teszi, hogy az Európai Bizottság egyes meglévő elemeket a fizikai címkéről a digitális címkére helyezzen át.

3.5. A digitális címkének tartalmaznia kell a termék gyártójának azonosítását és az azzal való kapcsolatfelvételt lehetővé tevő információkat, a CE-jelölést és a bejelentett szervezetre való megfelelő hivatkozást.

3.6. A javaslat nem tartalmaz olyan rendelkezést, amely szabályozná a fizikai címke méretét és elrendezését.

3.7. A termésnövelő anyagok hatékonyabb felhasználása fontos eleme „a termelőtől a fogyasztóig” stratégiának, amely célul tűzi ki, hogy 2030-ig a tápanyagveszteség 50 %-kal, a műtrágyahasználat pedig 20 %-kal csökkenjen. Az Európai Bizottság szerint ez a javaslat támogatja azt a tendenciát, hogy javul a termésnövelő anyagok felhasználásának hatékonysága. A talajvizsgálatra vonatkozó ajánlást nem kötelező a fizikai címkén feltüntetni. A talajvizsgálat ösztönözné a termésnövelő anyagok hatékonyabb használatát.

3.8. Amennyiben a gazdasági szereplők digitális címkét vezetnek be, határozottan javasolniuk kell a végfelhasználó számára, hogy tanulmányozza a digitális címkét, hogy a lehető legjobban profitálhasson a termékkel kapcsolatos kötelező információkból.

3.9. A digitális címkézést a gazdasági szereplők önkéntesen fogadják el. A digitális címkézés szélesebb körű használatának előmozdítása érdekében azonban kiemelten kell kezelni a gazdasági szereplők arra való ösztönzését, hogy térjenek át a digitális címkére.

3.10. A műtrágyákról szóló 2022. évi uniós közlemény is hangsúlyozza, hogy növelni kell a termésnövelő anyagok használatának hatékonyságát ([3]). A digitális eszközök használata kulcsfontosságú szerepet játszik ebben a folyamatban.

3.11. A digitális címkézésnek lehetővé kell tennie a műtrágyák tulajdonságainak jobb kommunikálását és leghatékonyabb használatát, ami előnyös lesz a környezet szempontjából, és megtakarításokat eredményez a végfelhasználók számára.

3.12. Az EGSZB üdvözli, hogy uniós szinten vezetik be a digitális címkézés megvalósításának feltételeit, mivel ez egyenlő versenyfeltételeket teremt, és ezáltal javítja a belső piacot, miközben biztosítja az (EU) 2019/1009 rendeletben előírt magas szintű védelmet. Emellett a digitális címkézés bármely módosítása csak uniós szinten lehetséges.

([3]) Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleménye – A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának – A műtrágyák rendelkezésre állásának és megfizethetőségének biztosítása (COM(2022) 590 final) (HL C 184., 2023.5.25., 109. o.).

3.13. A javaslat kimondja, hogy az 1 000 kg-nál nagyobb tömegű csomagokat ömlesztett árunak kell tekinteni. Előnyösebb lett volna, ha az 1 000 kg-os csomagokat tekintenék ömlesztett árunak, és az 1 000 kg-nál kisebb tömegű csomagok esetében a digitális címke mellett fizikai címke is szükséges lenne.

3.14. Egyértelműbbé kell tenni, hogy a digitális szakadék milyen kockázatot jelent a kiszolgáltatott felhasználókra nézve. Az európai bizottsági javaslat kimondja, hogy kérésre rendelkezésre kell állnia a digitális címke alternatívájának, ugyanakkor nem irányoz elő ütemtervet arra vonatkozóan, hogy az ilyen alternatívát milyen gyorsan lehet a kiszolgáltatott helyzetben lévő végfelhasználók rendelkezésére bocsátani.

3.15. Az EGSZB hangsúlyozza, hogy biztosítani kell, hogy a digitális címkékhez ne kapcsolódjanak szükségtelen nyomonkövetési rendszerek.

Kelt Brüsszelben, 2023. június 14-én.

az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság
elnöke
Oliver RÖPKE